

Forskningsbehov i gartneri- og hagebruksproduksjonen

Katrine Røed Meberg, Norsk Gartnerforbund
katrinerøedm@gartnerforbundet.no

Norsk gartneri og hagebruk med produksjon av blomster og prydplanter, grønnsaker og poteter, frukt og bær, står for en årlig produksjonsverdi på 5 mrd. kroner (2015). Dette er en betydelig verdiskaping, faktisk tredje størst i landbruket, etter melk og kjøtt – og det er muligheter for å øke!

Forskningen er én av premissleverandørene for en næring i utvikling. Høy innovasjons- og forskningsaktivitet er avgjørende for økt vekst, investering, kunnskapsbygging og konkurransekraft.

Næringen trenger ny kunnskap som gir svar på dagens utfordringer, og som åpner dører for utvikling og nye muligheter. Historisk sett har det vært tette bånd mellom produsentene og forskningsmiljøene i Norge, og forskningen har hele tiden vært en driver for produsentene.

I dag møter næringen økende krav til lønnsomhet, krav fra myndighetene og krav fra forbrukerne. Konkurransen mot importen er stor, og med stadig svakere tollvern og sterk priskonkurranse må produsentene løse flere utfordringer og oppgaver for å styrke sin posisjon. Produktene skal være av ypperste kvalitet, og produksjonen skal være bærekraftig. Det betyr at effektivitet, teknologi, energibruk i veksthus, robotisering, riktig plantevalg, nye sorter, friske planter, kunnskap om jord, gjødsling og vekstmedier, miljø- og klimatiltak er noen stikkord som vi trenger forskningen å hjelpe oss med.

Vi må finne klimasmarte løsninger og ta miljøhensyn. Gode løsninger for energi til dyrking i veksthus, resirkulering av næringsløsninger, presisjonsgjødsling på friland og i veksthus, integrert plantevern og bedre lagringsmetoder er sentrale forskningsområder. Tilgang på gode plantevernmidler og metoder for integrert plantevern er viktig. Likeså trengs mer forskning innen økologiske metoder. Vi trenger forskning om utvikling av plantemateriale tilpasset norske vekstforhold og med ønskede egenskaper og kvaliteter. Bioteknologi og genteknologi vil bidra til fremtidig utvikling og nye muligheter.

Noe av det vi ser som en utfordring fremover, er endrede klimaforhold. Det trengs mer kunnskap om sammenhengen mellom klimafaktorer og plantevekst, miljøeffekter og plantesykdommer.

Med planteimport øker risikoen for å få med alvorlige planteskadegjørere. Forskning som kan si noe om risiko, forebygging, konsekvenser og bekjemping vil i tiden fremover bli enda viktigere.

Forskningen kan bidra til å styrke allerede eksisterende produksjoner gjennom nye, praktiske, økonomiske og miljømessige løsninger som ivaretar produktenes kvalitet, mangfold og særpreg. Fremtidig forskning er nødvendig for å utvikle nye produkter og skape grunnlag for nye produksjoner. Plantehelseforskningen vil være en av bærebjelkene for å få dette til!